

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/20/2025
Identifikačné číslo spisu:	1423203242
Dátum vydania rozhodnutia:	20.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1423203242.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkýň 1/ CASSANDRA GROUP, s.r.o., Štúrova 339/26, Bytča, IČO: 36 384 844, 2/ Amise s. r. o., Námestie Slovenskej republiky 13, Bytča, IČO: 35 883 022, oboch zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 244 895, proti žalovanej Slovenská správa ciest, Dúbravská cesta 1152/3, Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 00 003 328, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o dovolaní žalobkýň proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2023, č. k. 6Co/122/2023-122, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaná m á voči žalobkyniam n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) svojím uznesením z 9. júla 2023, č. k. 62Cn/1/2023-86 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“) prvou výrokovou vetou zamietol návrh žalobkýň 1/ a 2/ (ďalej len „žalobkyne“) na nariadenie neodkladného opatrenia z 10. júla 2023, ktorým sa domáhali uloženia povinnosti žalovanej zdržať sa plnenia rámcovej dohody č. 397/1210/2023, ID: 7650213 uzatvorenej 20. marca 2023 (ďalej len „rámcová dohoda“) medzi žalovanou a obchodnou spoločnosťou SATES, a.s., a to až do právoplatnosti rozhodnutia Krajského súdu v Trnave o všeobecnej správnej žalobe žalobkýň vo veci vedenej pod sp. zn. 20S/11/2023. O nároku na náhradu trov konania rozhodol druhou výrokovou vetou tak, že ho žiadnej zo strán nepriznal.

2. V odôvodnení uznesenia súd prvej inštancie vyjadril záver, že podmienky pre vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia nie sú splnené, pretože žalobkyne neosvedčili postačujúcim spôsobom ani len existenciu nároku, ktorému sa má navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť ochrana; žalobkyne neosvedčili, aké ich práva a právom chránené záujmy sú ohrozené plnením rámcovej dohody, len vo všeobecnosti uviedli, že ich nárok má spočívať v práve uchádzať sa o predmet určitej zákazky ako uchádzač vo verejnom obstarávaní, pričom žalovaná podľa názoru žalobkýň postupovala nezákonne, keď ich vylúčila z účasti vo verejnom obstarávaní a následne postupovala v rozpore s § 56 ods. 6 písm.

b) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 343/2015 Z. z.“), keď uzatvorila rámcovú dohodu so spoločnosťou SATES, a.s. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s námietkou žalobkyní, že žalovaný pri uzavretí rámcovej dohody postupoval v rozpore s § 56 ods. 6 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z., nakoľko podľa jeho názoru žalobkyne neosvedčili naplnenie hypotézy danej právnej normy, a teda neosvedčili, že rámcová dohoda bola uzavretá v rozpore so zákonom, pričom práve od nezákonnosti postupu žalovanej v rozpore s § 56 ods. 6 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z. významným spôsobom odvodzovali svoj nárok uchádzať sa o plnenie predmetu zákazky v novom verejnom obstarávaní. Poukázal na skutkové tvrdenia žalobkyní, že v správnom konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného vedenom na Úrade pre verejné obstarávanie bolo podľa § 175 ods. 3 zákona č. 343/2015 Z. z. bolo vydané rozhodnutie z 28. novembra 2022, č. k. 13751-6000/2022-OD o námietkach žalobkyní (ďalej len „rozhodnutie o námietkach“) a rozhodnutie z 23. januára 2023, č. k. 15249-9000/2022 o odvolaní žalobkyní (ďalej len „rozhodnutie o odvolaní“), dorúčením ktorého nadobudlo rozhodnutie o námietkach právoplatnosť, a žalobkyne mali už v čase podania správnej žaloby na Krajský súd v Trnave (sp. zn. 20S/11/2023) vedomosť o rozhodnutí o odvolaní. K uvedenému konšatoval, že na právoplatnosť rozhodnutia o námietkach nemá vplyv správna žaloba žalobkyní ako ani ich návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, a to o to viac, ak odkladný účinok nebol priznaný.

3. O odvolaní žalobkyní podanom proti uzneseniu súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) svojím uznesením z 30. novembra 2023, č. k. 6Co/122/2023-122. Prvým výrokom opravil prvú výrokovú vetu uznesenia súdu prvej inštancie, druhým výrokom potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a tretím výrokom žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

4. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyne nepreukázali existenciu zákonných podmienok na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia. Uviedol, že žalobkyne neosvedčili ani len elementárnu danosť nároku, ktorým odôvodňovali potrebu vydania navrhovaného neodkladného opatrenia, keďže zákon č. 343/2015 Z. z. im vecnú legitimáciu podať návrh na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia z dôvodov v návrhu uvedených nepriznáva. Taktiež žalobkyne netvrdili (ani neosvedčovali), že by im vznikala neodvratiteľná majetková škoda zvoleným postupom žalovanej pri verejnom obstarávaní, teda netvrdili a nepreukazovali vznik bezprostredne hroziacej ujmy práve im. Odvolací súd poukázal na to, že žalovaná uzatvorila rámcovú dohodu na podklade právoplatného rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, a teda v súlade s § 56 ods. 6 písm. b) zákona č. 343/2015 Z. z. Uzavrel, že za tohto skutkového stavu zakázať žalovanej navrhovaným neodkladným opatrením v rámci občiansko-právneho konania zdržať sa realizácie následne uzatvorenej rámcovej dohody len na podklade subjektívnych tvrdení žalobkyní o tvrdenej nezákonnosti postupu žalovanej pri procese verejného obstarávania (postup podľa § 56 ods. 9 zákona č. 343/2015 Z. z.) a neefektívnom nakladaní s verejnými zdrojmi nemá oporu v hmotnom práve; zákon žalobkyniam vecnú legitimáciu podať takýto návrh nepriznáva. Odvolací súd ďalej uviedol, že dôvodnosť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia nezakladá ani konanie o správnej žalobe voči právoplatnému rozhodnutiu Úradu pre verejné obstarávanie. Správny súd by totiž v prípade dôvodnosti návrhu priznal žalobe odkladný účinok, čo sa však nestalo. Zdôraznil, že posúdenie otázky korektnosti a zákonnosti postupu Úradu pre verejné obstarávanie je výlučne v kompetencii správneho súdu. Podľa neho je tiež vadou návrhu, že spoločnosť SATES, a.s. ako účastník rámcovej dohody nemá o tomto občiansko-právnom konaní vedomosť, nestala sa stranou sporu. Odvolací súd vytkol aj nevykonateľnosť navrhovaného petitu, nakoľko návrh podali žalobkyne za účinnosti novej súdnej mapy, kedy Krajský súd v Trnave už nemal kompetenciu rozhodnúť správnu žalobu (sp. zn. 20S/11/2023), keďže kauzálny príslušný sa stal Správny súd v Bratislave.

5. Proti napadnutému uzneseniu podali žalobkyne dovolanie argumentujúc dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP v spojení s § 431 CSP. Odvolací súd sa podľa nich obmedzil len na zhrnutie skutkového stavu veci a k podstatnej časti rozhodných otázok týkajúcich sa posúdenia naplnenia podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia a jeho dôvodnosti sa vyjadril len okrajovo, kedy v zhode so súdom prvej inštancie nesprávne vyvodzuje dôvody, o ktoré žalobkyne opreli svoj návrh.

Odvolací súd nezaujal stanovisko k argumentom uplatneným v odvolaní žalobkýň. Tieto spočívali v tom, že svoj návrh nezakladali na ich nezákonnom vylúčení, ale na tom, že žalovaná konala nezákonne, čoho dôsledkom bolo nezákonné uzatvorenie rámcovej dohody, čím dochádza k ukráteniu možnosti žalobkýň uchádzať sa v novom verejnom obstarávaní na štvrtú časť predmetu zákazky. Žalobkyne namietajú, že súdy nižšieho stupňa sa nezaoberali skutočnosťami uvedenými v návrhu a dôkazmi predloženými na ich preukázanie.

6. Ďalej žalobkyne namietali záver odvolacieho súdu, že netvrdili a nepreukazovali vznik bezprostredne hroziacej ujmy práve im. V tejto súvislosti poukázali na to, že podali dve samostatné správne žaloby, jedna sa týkala ich vylúčenia z verejného obstarávania a druhá vyslovenia nezákonnosti v postupe žalovanej a v nadväznosti na obsah druhej žaloby podali predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, z čoho vyvodzujú, že nezákonnosť postupu žalovanej namietali. Podľa žalobkýň dôvodnosť podania návrhu bola ozrejmená aj s poukazom na skutočnosť, že uložením požadovanej povinnosti sa zabezpečí, že ak by bola správna žaloba (Krajský súd v Trnave sp. zn. 20S/11/2023) úspešná a následne zrušený postup zadávania predmetnej časti zákazky, uvedené nebude bez významu, pretože predmet plnenia rámcovej dohody už bol medzičasom plnený. Pre uzatvorenie rámcovej dohody existuje obava, že do právoplatnosti rozhodnutia o správnej žalobe by mohlo dôjsť k splneniu zákazky, čím by de facto došlo k akceptácii protiprávneho stavu.

7. Vo vzťahu k poukazu odvolacieho súdu na to, že o námietkach žalobkýň už bolo rozhodnuté Úradom pre verejné obstarávanie, žalobkyne uviedli, že odvolací súd nemôže prejudikovať, akým spôsobom rozhodne správny súd o žalobe, ani prezumovať nezvratnosť záverov úradu, ktorý zamietol odvolanie žalobkýň vo veci uplatnených námietok voči vyhodnoteniu ponúk. Žalobkyne nesúhlasia s odvolacím súdom, že dôvodnosť návrhu zakladajú len na konaní o správnej žalobe. Dôvodnosť a splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia boli podľa žalobkýň preukázané, ak by súdy nižšieho stupňa správne interpretovali a aplikovali dôvody a argumenty žalobkýň.

8. Nevysporiadanie sa s námietkami uvedenými v podanom odvolaní, nezdôvodnenie akými úvahami sa odvolací súd pri rozhodovaní riadil a ako vec právne posúdil, považujú žalobkyne za porušenie práva na spravodlivý proces; v napadnutom uznesení podľa nich absentuje bližšie vysvetlenie dôvodov a záverov k podstatným skutočnostiam pre rozhodnutie vo veci s prihliadnutím na obsah návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ako aj rozsiahly obsah listinných dôkazov, ktoré v konaní predložili. Súdy nižšieho stupňa sa nevysporiadali so všetkými predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia. Konštatovanie odvolacieho súdu o nepreukázaní danosti práva vo vzťahu, ku ktorému žalobkyne žiadali priznať dočasnú úpravu pomerov ako ani hrozbu bezprostrednej a neodvratiteľnej ujmy považovali žalobkyne za vnútorne rozporné, keď odvolací súd súčasne uviedol, že žalobkyne potrebu odôvodnili tým, že mali byť pôvodne úspešným uchádzačom, ale z účasti vo verejnom obstarávaní boli nezákonne vylúčené a že rámcová dohoda bola uzavretá na plnenie v takmer dvojnásobnej výške ako ponuka žalobkýň a príslušná suma je vyššia ako v súťažných podkladoch.

9. Žalobkyne napokon namietli prekvapivosť napadnutého uznesenia, ktorá vyplýva z odseku 15. a 16. odôvodnenia daného rozhodnutia. Odvolací súd dospel k záveru o nedostatku vecnej legitímácie, s ktorým sa však nemali možnosť vysporiadať. Poukázali pritom na to, že vzhľadom na komplexnú úpravu neodkladného opatrenia v zákone č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žiaden osobitný predpis možnosť podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemusí priznať a ani nepriznáva. Ďalší prekvapivý argument spočíva podľa nich v tom, že odvolací súd považoval za vadu návrhu skutočnosť, že stranou sporu nie je spoločnosť SATES ako účastník rámcovej dohody. Táto vada nebola v konaní pred súdom prvej inštancie žalobkyňami vytýkaná a nemali možnosť sa k príslušným záverom v tejto otázke vyjadriť a vysporiadať sa s danou výhradou, keďže závery sa objavili až v napadnutom rozsudku. Žalobkyne s týmto záverom prejavili nesúhlas, pretože majú vzťah len so žalovanou a účel sledovaný žalobkyňami možno dosiahnuť uložením povinnosti žalovanej. K záveru odvolacieho súdu o nevykonateľnosti navrhovaného petitu z dôvodu, že Krajský súd v Trnave nemal už kompetenciu rozhodnúť o správnej žalobe žalobkýň vedenú pod sp. zn. 20S/11/2023, keďže na konanie sa stal kauzálny príslušným Správny súd v Bratislave, uviedli že ak medzičasom došlo k zmene

príslušnosti súdu, a teda aj k zmene spisovej značky konania, nemá to vplyv na správnosť navrhovaného petitu, keďže konanie o správnej žalobe, na ktoré sa v navrhovanom petite odvolávali, bolo jasne a nezameniteľne určiteľné. Poukázali na to, že na zmenu súdnej mapy nereflektoval ani súd prvej inštancie, ktorý by vytýkal nevykonateľnosť petitu, a teda aj táto námietka sa objavuje až v napadnutom rozsudku. Žalobkyne tak nemali možnosť sa vyjadriť a vysporiadať sa s obsahom tejto výhrady. Žalobkyne danú vadu považujú za chybu v písaní a zo strany odvolacieho súdu ide o prílišný formalizmus.

10. K dovolaniu sa vyjadrila žalovaná, ktorá navrhuje dovolanie zamietnuť. Žalovaná sa stotožnila s napadnutým uznesením. Odvolací súd podľa nej riadne vyvodil svoje právne závery, dostatočne sa vysporiadal s právnou argumentáciou žalobkyní s námietkami a dal odpovede na všetky relevantné a právne otázky, ktoré mali vplyv na jeho rozhodnutie, ktoré obsahuje logické úvahy, je náležité odôvodnené, má všetky zákonné náležitosti a spĺňa požiadavky a atribúty, ktoré sú naň v zmysle CSP a rozhodovacej praxe kladené. Mala za to, že ak žalobkyne neuviedli skutkové tvrdenia na podporu svojho právneho názoru o nezákonnom vylúčení z účasti vo verejnom obstarávaní, nemohli súdy dospieť k inému záveru ako tomu, že neosvedčili existenciu nároku. Nepresvedčivosť a arbitrárnosť napadnutého uznesenia nie je podľa žalovanej daná a samotné hodnotenie dôkazov zo strany súdu nemôže byť dôvodom na podanie dovolania.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyní treba odmietnuť [§ 447 písm. c) CSP].

12. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

14. Predmetom dovolacieho konania je napadnuté uznesenie, teda rozhodnutie odvolacieho súdu, vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to v rozsahu výroku, ktorým odvolací súd potvrdil výrok uznesenia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu a výrok o nároku na náhradu trov konania, ktorý je závislým výrokom. Žalobkyňa uplatnila dovolací dôvod podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP, pričom jej argumentácia smeruje voči zamietnutiu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a dovolaním napáda uznesenie aj vo vzťahu k závislému výroku o nároku o náhrade trov odvolacieho konania. Najvyšší súd primárne pristúpil k skúmaniu povahy napadnutého uznesenia, teda či podľa § 420 CSP ide o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí [sp. zn. 3Cdo/236/2016 (R 19/2017)].

15. Z návrhu žalobkyní na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že navrhované neodkladné opatrenie považujú len za dočasné procesné opatrenie civilného súdu, pričom definitívnu ochranu by im mal poskytnúť správny súd (sp. zn. 2Obdo/31/2021); nesledovali tak dosiahnutie trvalej úpravy pomerov (argumentum a contrario k sp. zn. 3Obdo/41/2023). Žalobkyne aj v petite navrhli, aby nariadené neodkladné opatrenie trvalo do právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní začatom na podklade správnej žaloby podanej žalobkyňami proti rozhodnutiam Úradu verejného obstarávania o námietkach žalobkyní proti vyhodnoteniu ponúk. Predmet konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je tak nerozlučne spätý s prebiehajúcim konaním pred správnym súdom (sp. zn. 7Cdo/18/2023).

16. Žalobkyne v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvrdia, že plnením z rámcovej dohody ich žalovaná ukracuje o možnosť plnenia príslušnej časti predmetu zákazky, o ktorú sa v prípade zrušenia

verejného obstarávania po vrátení veci správnym súdom na nové konanie a rozhodnutie v konaní vedenom pod sp. zn. 20S/11/2023 plánujú uchádzať. Žalobkyne namietajú aj ich vylúčenie ako uchádzačov z verejného obstarávania (domáhajú sa aj ochrany v správnom súdnictve), postup žalovanej v rozpore so zákonom č. 343/2015 Z. z. a uzatvorenie rámcovej zmluvy so spoločnosťou SATES, a.s. napriek tomu, že žalovaná mohla vyhlásiť nové verejné obstarávanie. V prípade úspešnosti správnej žaloby a následného zrušenia postupu zadávania zákazky bude podľa žalobkyní bez významu, ak nebude nariadené neodkladné opatrenie, keďže predmet plnenia rámcovej dohody už bude plnený. Z uvedeného tak možno vyvodit', že navrhovaným neodkladným opatrením a príslušnou správnu žalobou žalobkyne sledujú možnosť uchádzať sa so svojou ponukou v novom verejnom obstarávaní na príslušnú časť zákazky, a teda hľadajú ďalšiu príležitosť zúčastniť sa na verejnom obstarávaní s cieľom získať časť zákazky.

17. V prejednávanej veci však už v rámci príslušnej časti zákazky rámcová dohoda uzatvorená bola, a preto v súvislosti s ďalšou účasťou žalobkyní vo verejnom obstarávaní by pripadala do úvahy žaloba na náhradu škody pre stratu príležitosti, na základe nezákonného vylúčenia (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 6. júna 2024 vo veci INGSTEEL spol. s r. o. proti Úradu pre verejné obstarávanie, C-547/22). Možnosť domáhať sa takejto ochrany vyplýva z čl. 2 ods. 1 písm. c) smernice Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa uplatňovania postupov preskúmania v rámci verejného obstarávania tovarov a prác. V takom prípade by išlo o žalobu vo veci samej, teda o žalobu, ktorou sa možno domáhať ochrany na civilnom súde (1SKomp/7/2022 a 1SKomp/36/2022).

18. Ďalšou dostupnou žalobou vo veci samej by prichádzala do úvahy žaloba o určenie neplatnosti rámcovej dohody (sp. zn. 1Obdo/38/2022). Navrhované neodkladné opatrenie však otázku platnosti rámcovej dohody nekonzumuje (sp. zn. 3Obdo/35/2021). Z návrhu žalobkyní je síce zrejmý ich záujem na vyhlásení neplatnosti (ale aj neúčinnosti) rámcovej dohody, avšak zo súdneho spisu nevyplyva, že by takúto žalobu podali. V prípade nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia by samé o sebe neznemožnilo poskytnutie definitívnej ochrany vo veci o určenia neplatnosti rámcovej dohody, teda vo veci samej (sp. zn. 2Obdo/29/2020).

19. Najvyšší súd zastáva názor, že predmetným neodkladným opatrením nebolo možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (IV. ÚS 253/2023). Výriešenie otázky nezákonnosti rozhodnutí vydaných v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného podľa zákona č. 343/2015 Z. z., do vyriešenia ktorej (nie však v otázke nezákonného vylúčenia žalobkyní z verejného obstarávania) navrhovali žalobkyne uložiť neodkladné opatrenie, nie je konzumované neodkladným opatrením. K spätosti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia so správnym súdnictvom najvyšší súd poukazuje na to, že inštitút odkladného účinku správnej žaloby plní v správnom súdnictve obdobný účinok ako neodkladné opatrenie v civilnom konaní, ktoré však v správnom súdnictve nemožno vydať. Nevyužitie odkladného účinku správnej žaloby (na základe návrhu žalobcu na jeho priznanie) ako prostriedku súdnej ochrany v správnom súdnictve nemožno nahrádzať neodkladným opatrením (I. ÚS 220/2025). K svojmu záveru, že navrhovaným neodkladným opatrením nebolo možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, najvyšší súd dopĺňa, že neodkladným opatrením nie je konzumované vyriešenie otázky nároku na náhradu škody pre nezákonné vylúčenie z verejného obstarávania a hlavne ani otázky platnosti rámcovej dohody. Rovnako tak navrhované neodkladné opatrenie by nemohlo naplniť cieľ sledovaný žalobkyňami, a to uchádzanie sa v novom verejnom obstarávaní svojou ponukou na príslušnú časť zákazky (IV. ÚS 253/2023, 1Obdo/38/2022, 2Obdo/65/2021, 2Obdo/29/2020) preto dospel najvyšší súd k záveru, že napadnuté uznesenie nemá povahu rozhodnutia vo veci samej.

20. Pre úplnosť najvyšší súd dopĺňa, že samostatnosť konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je kritériom pre posúdenie povahy napadnutého uznesenia na účely prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. To platí aj pre otázku podania návrhu samostatne, bez súčasného podania žaloby vo veci samej v civilnom procese. Určujúce totiž je, či navrhované neodkladné opatrenie konzumuje vec samu, čo najvyšší súd posúdil autonómne. Ak žalobkyne poukazujú na význam neodkladného opatrenia, tento vo vzťahu k trvalej úprave pomerov medzi stranami, ako aj k cieľu

sledovanému žalobkyňami, má len dočasný charakter, čo výslovne vyplýva aj zo samotného návrhu žalobkyň. Skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa rozhodli bez toho, aby naň muselo nadväzovať konanie vo veci samej, vyplýva aj z povahy príslušných rozhodnutí, keďže otázka, či má nadväzovať konanie vo veci samej, je smerodajná pri nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia. V tomto prípade však nariadené nebolo, keďže návrh bol zamietnutý. Zároveň najvyšší súd poukázal na to, že v tomto prípade pripadajú do úvahy žaloby vo veci samej, ktorými sa môžu žalobkyne domáhať ochrany, pričom konanie o príslušných veciach ako ani cieľ sledovaný žalobkyňami nie sú konzumované navrhovaným opatrením. Čo sa týka rozhodnutí najvyššieho súdu, na ktoré žalobkyne v súvislosti s prípustnosťou dovolania poukazujú (sp. zn. 6Cdo/120/2023 a sp. zn. 7Cdo/84/2022), tieto sa týkajú zákazu styku s maloletým a nepribližovania [§ 325 ods. 2 písm. h) CSP], teda ide o neodkladné opatrenie týkajúce sa odlišného procesného nároku na ochranu neodkladným opatrením vychádzajúceho z odlišných skutočností ako v tomto prípade a nemožno z nich vyvodiť také všeobecné závery, ktoré by tvorili ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít a ktoré by boli uplatniteľné aj v prípade navrhovaného neodkladného opatrenia.

21. V otázke posúdenia, či napadnuté uznesenie je rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, v intenciách § 420 CSP, najvyšší súd poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie z 10. decembra 2020, sp. zn. 1Obdo/78/2020, v ktorom uviedol, že za „rozhodnutie, ktorým sa konanie končí“ v zmysle ustanovenia § 420 CSP sa považuje také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie o veci vymedzenej žalobou končí bez toho, aby súd vec vecne prejednal. Môže ísť napríklad o zastavenie konania pre absenciu procesných podmienok alebo pre späťvzatie žaloby alebo odvolania, odmietnutie podania (odvolania) pre neodstránenie väd a podobne. Zmeňujúce a ani potvrdzujúce rozhodnutie nie je takým rozhodnutím, pretože mu vždy predchádza vecný (meritórny) prieskum odvolacieho súdu.“ Obdobné závery vyplývajú aj z ďalších rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré boli vydané v dovolacom konaní začatom na podklade dovolania podaného proti rozhodnutiam odvolacích súdov vydaných v konaniach o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (sp. zn. 1Obdo/38/2022, 1Obdo/18/2024, 1Obdo/77/2021, 1Obdo/47/2020, 1Obdo/79/2020, 2Obdo/42/2020, 1Obdo/87/2019, 1Obdo/64/2019), v zmysle ktorých „o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, by išlo v prípade, ak by súd musel vec skončiť procesne (pre existenciu prekážky vecného prejednania odôvodňujúcej zastavenie konania alebo odmietnutie podania) bez toho, aby vec (meritórne) prejednal.“ Aj v zmysle uznesenia najvyššieho súdu z 24. októbra 2024, sp. zn. 2Obdo/22/2024 (a tiež rozhodnutia vo veciach sp. zn. 2Obdo/31/2021, 2Obdo/65/2021, 2Obdo/29/2020, 2Obdo/91/2020, 2Obdo/6/2019, 2Obdo/67/2019) platí, že „rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, môžu byť rozhodnutiami vo veci samej, alebo aj procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie končí, ale neriešia vec samu, vec sama nebola prejednaná (napr. zastavenie konania pre neexistenciu procesných podmienok; pre späťvzatie žaloby, odvolania; pre neodstránenie väd podania; odmietnutie podania; odmietnutie odvolania a pod.).“ Dovolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by sa v predmetnej veci odklonil od svojej vyššie citovanej rozhodovacej praxe.

22. V prejednávacom prípade je predmetom dovolacieho konania potvrdzujúci výrok napadnutého uznesenia vydaný v dovolacom konaní začatom na podklade odvolania proti zamietajúcemu výroku uznesenia súdu prvej inštancie. Došlo teda k vecnému prejednaniu jednak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj následného odvolania. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto prípade neskončilo procesne bez toho, aby bola vec (meritórne) prejednaná. Napadnuté uznesenie preto nemožno považovať v intenciách § 420 CSP ani za rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje neprípustnosť dovolania, keďže smeruje proti napadnutému uzneseniu, ktoré podľa § 420 CSP nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej ako ani rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí, na základe čoho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

24. Výslovený právny záver o neprípustnosti dovolania sa týka druhého výroku napadnutého uznesenia, ako aj tretieho výroku o nároku na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyne totiž tretí výrok namietajú len ako závislý výrok, teda bez samostatnej argumentácie zakladajúcej prípustnosť a

dôvodnosť dovolania v danej časti napadnutého uznesenia. Navyiac výrok o nároku na náhradu trov konania „je viazaný na existenciu rozhodnutia o nároku uplatnenom v konaní. Je preto vylúčené, aby sa takýto závislý výrok (pre účely posúdenia povahy danej časti rozhodnutia) posudzoval nezávisle od samotného rozhodnutia" (uznesenie najvyššieho súdu z 24. októbra 2024 sp. zn. 2Obdo/22/2024; rovnako tak aj rozhodnutia vo veciach vedených pod sp. zn. 1Obdo/77/2021, 2Obdo/29/2020, 1Obdo/79/2020, 2Obdo/67/2019, 1Obdo/64/2019).

25. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovanej ako úspešnej strane sporu v dovolacom konaní priznal proti žalobkyniam nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.